

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piacz-utca 49. szám.

A közigazgatás reformjáról*

Irta: Návay Lajos.

Minthogy a felelősség, amely az igazgatás vezetésének mikéntjéért a kormányt terheli, csak akkor lesz teljes, ha a kormány a végrehajtás tekintetében egy tőle közvetlenül függő és kellőképp fegyelmezett tisztviselői karra támaszkodhatik, nem habozunk annak a kijelentésével, hogy a reform kapcsán forma szerint is államosítandónak tartjuk azokat a szerveket, amelyek lényegileg ma is állami feladatokat teljesítenek s mint ilyenek az állami életnek nagyfontosságú orgánumai. Az alapelv megvalósítása persze nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a reform megvalósulásánál tartózkodjunk mindentől, ami a történelmi alapokon nyugvó szokásoknak indokoltan megsértését jelentené és így azzal a hátránnyal járhatna, miszerint téves magyarázatokkal a municipális élet megsemmisítésére vezethetne.

Ezért egyes kivételektől eltekintve, tartózkodni kell a megyei keretek megbolygatásától, mert nem szabad feledni, hogy a municipális élet volt nemzetünk politikai iskolája s hogy a hevesi, a szabolcsi, a csanádi ember többnyire mint hevesi, szabolcsi és csanádi polgár vált és nevelődött a nemzeti társadalom hasznos tagjává. A közigazgatás reformjának nem szabad kizárólag doktrinaer szempontok után indulnia és kell, hogy a „Schu-

* A „Jogállam“ jubiláris számából.

A bánat

Irta: PIERRE LOTI.

Kicsike kis történet ez, melyet Yves beszélt el nekem — egy este, mikor ágyunaszáján a kikötőbe kísért egy egész szállítmány fegyencet, akiknek csatlakozniok kellett az Új-Kaledóniába induló fegyencek.

Volt közöttük egy aggastyán is. Lehetett már legkevesebb hetven esztendő, aki egy kis kalitkában, nagy gyengéden, magával vitt egy szegény verebet.

Yves időtöltésből beszélgetést kezdett az öreggel, akinek, úgy látszik, nem volt gonosz az ábrázata, de láncsal oda volt kötve egy fiatal csufondáros, becsstelen arckifejezésű urlihoz, aki sápadt orrán csipetűt hordott.

A vén naplopó, aki csavargásért és lopásért már vagy ötször vagy hatszor volt büntetve, ilyenforma beszéddel tartotta társait: „Mit lehessen tenni, hogy az ember ne lopjon ha már egyszer elkezdte s ha semmi, de semmi mesterséghez nem ért és seholy se akarnak munkát adni? Enni csak kell, igaz-e? Mikor utoljára áltam törvény előtt, egy zsák krumpliért, pár dinnvéért, meg egy ostorért ítélték el. Hát nem hagyhattak volna meghalni itt Franciaországban, ahelyett, hogy elküldenek messze, oda le. törődött, gyámoltalan öreget? . . .”

lexemper“ rovásár aitt is, ott is koncessiókat tegyünk a tényleges és történelmi hagyományokon nyugvó és kifejlődött viszonyoknak. És bár kétségtelen előnye lesz is az államosításnak, — főleg a nemzetiségi vidékeken — hogy az állami alkalmazás szabad diszpozíciója helyteleníteni tudja a kizárólag helyi és családi befolyások által irányított alkalmazást, mindazonáltal helytelen volna „üdvös lehetőségéből“ rendszert csinálni és feledni azokat a nagy előnyöket, amelyek az adminisztrálók és adminisztráltak homogenitásából erednek.

És itt egyszersmind eljutottunk fejtegetésünknek ahoz a pontjához, ahol a megyei társadalmi viszonyok ecsetelésére kell kitérnünk. Mert kétségtelen, hogy az a ragaszkodás, amellyel a mai rendszer mellett ma igen sok helyütt találkozunk, politikai indokokon kívül abban is magyarázatát leli, hogy társadalmi osztályaink közül az, amelyet történelmi középosztálynak szoktak nevezni, mint a régi dicsőség utolsó mentővárához ragaszkodik az ősi és ősei által fentartott vármegegyéhez. Tisztán áll előttünk, hogy fejtegetéseink ez a része nem fog általános helyesléssel találkozni, sőt arra is el vagyunk készülve, hogy esetleges támadásokban is lesz részünk azok részéről, akik az ugynevezett történelmi középosztály érdekeinek a szószólói. Pedig mi sem áll távolabb tőlünk, mint megtámadása annak az osztálynak, amelynek hazánk a multban oly sokat köszönhet és amely 48 előtt tényleg pillére volt a magyar nemzet

fejlődésének és irányítója viszontagságteljes haladásának. Ámde a mult érdemei nem tehetnek elfogultakká a jelen hiányosságai iránt és a nemzet jövőjét tartva szemünk előtt, nem hódolhatunk egy „anakronizmus“ számba menő „konzervatizmusnak“. S hogy mindjárt a „nemzetfentartó történelmi“ osztály „epitheton ornansánál“ kezdjük, csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy egy fejlődő nemzetnek történelme nem állapodhat meg s hogy ellenkezőleg a „jelen“ az, amely a „jövő“ történelmének lapjait eljövendő nemzedékek okulására írja. Modern társadalmunk a maga sokoldalú és lankadást nem ismerő tevékenységével nem ismerhet társadalmi osztályokat sem, amelyeket tisztán a történelmi emlék alapján a többi osztályokkal szemben, mint „nemzetfentartókat“ különös előnyök vagy megüszteletések illethetnének meg. Hogy ma ki a nemzetfentartó, erre nem a *tegnap*, hanem a *holnap* adhatja meg a választ, az a *holnap*, melynek biztosításáért szabad versenyzés áll fenn a társadalom között s mely versenyben csak az lehet a győztes, aki a jelenben a legtöbbet és a legértékesebbel járul a nemzet etikai, kulturális és materiális fejlődéséhez. És ha a modern élet nagy versenyében történetesen azok lennének a győztesek, akik jelen tevékenységük kifejtésében a multból is közvetlen és személyes buzdítást merithetnek, úgy bizonyára nem lesz senki, aki a jól kiérdemelt dicsőséget azoktól megirigyelné, akik ellenkezőleg a jövő nemzedékek hálájára is becsületes munkájukkal reá-

messze, ha egyedül lesz, ez lesz a maga kis pajtása . . .

— Oh! — felelte az öreg. — már nincs benne . . . Hát nem tudta! Már nincs meg . . .

S a mondhatatlan gyötrelmem két könnyecsepe gördült le orcáin.

A nagy tolongásban, mikor megkezdődött a beszállás, a kalitka ajtaja kinyílózott, a veréb megriadt, elrepült s mindjárt beleesett a tengerbe, mert el volt metszve a szárnya. Oh! a rettenetes, fájdalmas perc! Látni, a mint a kis állat vergődik és meghal s a kavargó hullámok tovasodoriák s mit se tehetni érte! Ösztönszerűleg kétségbeesett mozdulatot tett, hogy utánna vesse magát, kiáltani akart, segílyt kérni, magához Yveshez folyamodni, hogy mentse ki a madarat. De nyomban megállította kariát és ajkát a megfontolás, lealázó helyzetének lesújtó tudata: egy nyomorult aggastyán, mint ő, ugyan ki is szánná meg az ő verebét, ugyan hederitene-e valaki is az ő kérésére? Hogy is jöhetett eszébe az a dőre gondolat, hogy majd talán megállítják a hajót, hogy kihálásszanak egy verebet, mely a vízbe ful s még hozzá egy fegyenc verebét, micsoda képtelen álm . . . Visszült hát szép csendesén a helyére s nézte, mint uszik távolabb és távolabb a tajtékzó vizen a kicsi szürke test, mely még mindig vergődött: irtózatosan egyedül érezte most magát, elhagyatott-

Egész boldog volt, hogy van valaki, aki részvételt hallgatja. Mindjárt meg is mutatta Yvesnek legdrágább kincsét ezen a világon: a kis kalitkát és a verebet.

A megszelídített verebet, mely ismerte hangját s a fogságban, közel egy évig, ott élt a vállán gubbasztva . . . Ah! nem volt könnyű ám megkapni az engedélyt, hogy magához vihesse Kaledóniába! — És aztán nekivaló, szép kalitkát is kellett csinálni a hosszú utra: fát szerezni, egy kevés ócska drótot, meg zöld festéket, hogy az egész csinos, tetszetős legyen.

Itt szóról-szóra emlékszem Yves szavaira: „Szegény veréb! A kalitka rácszata közé be volt neki szoritva egy darab fekete kenyér, amelyet a fegyencek esznek. S mégis látszott rajta, hogy meg van elégedve; éppen úgy ugrándozott, mint akármelyik kis madár.”

Néhány óra mulva, mikor a naszád odasimult a nagy hajó oldalfalához s a fegyencek egyenkint fölszálltak a fedélzetre, Yves, aki egydőre megfedelkedett az öregről, véletlenül újra a közelébe került.

— Nézze csak, — mondta neki a vén kalitkáját feléje nyujtva — fogja, magának adom. Talán jó lesz valamire, egy kis öröme telhetik tán benne . . .

— Nem, nem, köszönöm. — mondta neki Yves. — Csak vigye magával. Ott messze,

szolgáltak. Hogy azonban a társadalom egyes osztályainak — így a történelminek és nemzetfentartónak nevezett középosztálynak is — szunnyadó erőit a köznek javára értékesíthessük, ehhez mindenekelőtt az szükséges, hogy az élet szabad versenyében előjogok és elpuhító előnyök elhagyásával az egyes osztályok nemes mérközését tényleg azzá tegyük, hogy győzzön a legjobb, vezessen a legkiválóbb. A mai megyei rendszer e tekintetben határozottan elavultnak, sőt egyenesen káros hatásúnak is látszik, mert hisz a mai megyei rendszertől az u. n. gentryre még mindig háramló „előnyök” ennek az osztálynak a tagjaira nemhogy emelőleg hatnának, de ellenkezőleg, csak nagygyá növelik azokat a hiányokat és fogyatkozásokat, amelyek szükségképen csakis egy fokozatos hanyatláshoz vezethetnek. Kellő komolyság, kötelességtudás és készültég nélkül a megyei szolgálat nem látható el többé, helyesebben kellő komolyság és megfelelő előkészültség híjján csakis az egyénileg ki nem érdemelt protekció emelheti fontos és felelős hivatalokba az olyanokat is, akik a megyei szolgálatot ma is még egy ekszkuzív „uri” foglalkozásnak tekintik. De ép, mert ez a protekció az, amely az állások elnyeréséhez legkönnyebben segít, még pedig sok helyütt olyannyira, hogy ezzel a protekcióval szemben az igaz, egyéni, de magára hagyatott érdem is hiába venné fel a versenyt, az egyik indítéka annak, hogy a közpályára való készülés nélkülözi azt a céltudatos komolyságot és kitartást, amely nélkül pedig jó, lelkiismeretes és tanult tisztviselői karra szert nem tehetünk.

A delegációk ülése. Bécsből táviratozák: A bécsi Magyar Házban erősen készülnek a delegációk fogadására. Tisztogatják már a gyönyörű rokokó- és Mária Terézia-stíli szobákat, mert 28-án délelőtt 11 órakor ülést tart a magyar delegáció. Ugyane napon tartja meg első expozéját Auffenberg lovag hadügyminiszter. Auffenberg bemutatkozó beszédét nagy érdeklődéssel várják, mert kétségtelenül érinteni fogja a haderő legfontosabb kérdéseit. A delegáció egyesült négyes albizottsága ugyancsak 28-án délután tart ülést.

nak örökre és kövér könnyecseppek, a végső és magányos kétségbeesés könnyvei homályosították el előtte a világot, míg vele öszszeláncolt társa, a fiatal ur, kinek csipetű volt az orrán, nevetett, amikor az öregot sirni látta.

Most, hogy a madara már nem volt meg, a kalitkát sem akarta megtartani, melyet annyi szeretettel maga készített; egyre csak nyujtogatta a jószívű tengerész felé, aki hajlandó volt végighallgatni szomorú történetét; rá akarta hagyni ezt az örökséget, mielőtt hosszú és utolsó utjára elindul.

És Yves szomorúan elfogadta az ajándékot, az üres kalitkát — nehogy még több bánatot okozzon a megtört öregnek azzal, ha fitymálná azt, ami annyira a szívéhez nőtt.

Azt hiszem, semmit sem tudtam visszadni mindabból, ami szivrehatót találtam Yves elbeszélésében úgy, ahogy ő elmondta nekem.

Este volt, késő este s épen készültem nyugvóra térni. Én, aki az életben végignézttem, minden nagyobb felindulás nélkül, sok-sok hangos lármával megnyilatkozó fájdalmat, drámákat, vérontást, azon vettem magam észre, hogy ennek az aggastyánnak gyötrelme hasogatta a szívemet — s hogy még utóbb éjszakai nyugalomamat is el fogja rabolni.

Viták a zárszó joga körül

A képviselőház ülése.

Az ellenzék ma a zárszó joga körül indított egy kis parázs vitát, amelynek során Návay Lajos elnök tiltakozott és visszautasította azokat a meggyanúsításokat, amelyekkel illeték, hogy ugyanis a házszabályokat elcsavarja s tendenciózusan magyarázza.

— Uj harc — mondták az ellenzéki oldalon — persze azonban e próféciára s harci kiáltásra nem hangzott el a visszhang sehonnán sem.

A mai ülésnek napirendjén a kultuszárca költségvetése szerepelt, amelynek kapcsán Sággy Gyula kesergett Apponyi vizbeesett tanársága felett.

Fővárosi tudósítónk az ülés lefolyásáról a következőket jelenti:

Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után a Ház harmadszori olvasásban is elfogadta az 1912. év első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot. — Ráth Endre sürgős interpellációt jelentett még be a kereskedelemügyi miniszterhez a vagonhiány miatt. Ezután rátért a Ház a kultuszárca általános tárgyalására.

Bikády Antal szól elsőbbsen a javaslat-hoz és bírálja annak hibáit. Helyteleníti a közoktatási politikának azt az irányát, amely azt tűzte ki feladatul, hogy a középiskolákat fejleszteni kell, igaz, hogy a miniszter ur legutóbbi beszédében azt mondta, hogy felhagy a középiskolák fejlesztésével. A maga részéről ezt helyesnek tartja, mert az alsóbb néposztály értelmiségének fejlesztésére ma igen nagy szükség van. Gondoskodni kell a kiszáradt szakismeretnek fejlesztéséről is és ezt már az alsóbb iskoláknál kell kezdeni. Foglalkozik ezután a tanítók helyzetével s azt nagyon siralmasnak találja. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Polónyi Géza csak röviden óhajt foglalkozni a javaslattal. Kéri a kultuszminisztert, engedje meg, hogy a nyáron, amikor a gyümölcsfák a hernyók tulszaporodtak, a fölntettekkel amugy sem végezhető hernyópusztítás munkáját az iskolák növendékeivel végezhessék el. A másik kérelme az, hogy szűnjék meg már végre közöttünk a vallási türelmetlenség! (Helyeslés.) Sajnálja, hogy Kelemen Samu azt állítja róla, hogy ő hinti

— Ha volna mód, — mondtam Yves-nek — egy másikat küldeni neki . . .

— Igen, — felelte Yves — jómagam is gondoltam erre. Venni neki egy madárkereskedőnél egy szép madarat és odavinni neki másnap a rozoga kalitkában, ha ugyan lesz még idő az elindulás előtt. Könnyen nem menne, az bizonyos. Különbön is egyedül csak önnek sikerülne kieszközölni az engedélyt, hogy fölmenjen a hajóra és fölkeresse az öregot, akinek a nevét se tudom. Meg egy kicsit furcsának is találnák.

— Hát bizony, ami azt illeti, szó snecs róla, erősen csóválják a feiüket! . . .

S egy pillanattal a lelkem legmélyén, mulattam ezen a gondolon; nevettem azzal a nevetéssel, mely a felszínen alig látszik.

Tervemet mégsem hajtottam végre; más nap, mikor felébredtem s az első benyomás elszállt, gyerekesnek és nevetségesnek találtam. Az a bánat, nyilván nem azok közül való, melyet egy egyszerű játékszer megvigasztal. Szegény, vén fegyenc. Kinek senkije se volt széles e világon, az édenkert legszébb madara se kárpótolhatta volna őt azért a szegény, szürke, levágott szárnyu verébért, melyet a fogságban rabkenyérrel etetett s amely végtelen finom, gvengéd érzéseket és könnyeket tudott fakasztani megkeményedett, félig halott szíve mélyén.

szét a parlamentben a vallási türelmetlenség magvát. Hosszasan magyarázza a keresztény és zsidó vallás között ma fennálló differenciák okait. A lopott buza éppen olyan szép kalászokat termelhet, mint a nem lopott buza. Ez az etika szempontjából lehet helyes teória, de ha más szempontból bíráljuk, más következtetésre is juthatunk. Magyarország keresztény ország, amelyet példákkal is igazolt már, kérde tehát, ha teljesen két idegen világnézet, a keresztény és zsidó még mindig az egymást meg nem értő politika álláspontján állanak. Ajánlja Kelemennek, hogy mielőtt valakit vádolna, előbb győződjék meg arról, vajjon helyes kritikát gyakorol-e. A javaslatot nem fogadja el.

Sümegei Vilmos hangoztatja, hogy a most felállítandó két egyetemen kívül még két egyetemet állítson fel a kormány s az egyiket lehetőleg Marosvásárhelyen. Ezután a testnevelés kérdéséről beszél és a dalárdák fejlesztését sürgeti. A javaslatot nem fogadja el.

Több szónok nem lévén, elnök a vitát berekeszti, mielőtt azonban szavazásra tenné fel a kérdést.

Sággy Gyula szól a zárszó jogán s indokolja benyújtott határozati javaslatát.

A zárszó jogáról.

Sággy Gyula Apponyi kinevezésének elmaradását nem tekintheti másnak, mint pártpolitikai elfogultságnak.

Elnök kéri a szónokot, térjen át határozati javaslatának megokolására, mert a zárszó jogán nem reflektálhat az egész vita során elhangzott dolgokra.

Sággy Gyula úgy tudja, a zárszó jogán mindenre reflektálhat.

Elnök: Nekem kötelességem figyelmeztetni a képviselő urat.

Huszár Károly: Mi akar ez lenni?

Batthyány Tivadar gróf: Próbakifogások!

Csermák Ernő a házszabályokhoz kérészt: Návay új házszabály magyarázatba megy bele, ezt pedig az ellenzék szó nélkül nem hagyhatja. Tiltakozik a házszabályok kicsavarása ellen.

Elnök: Azért figyelmeztette a szónokot, mert a zárszó jogán eltért nagyon a tárgytól. Negyvenöt percig egyfolytában beszélt és még sem a határozati javaslat megokolásáról. A házszabályok nem szólnak a határozati javaslatokról s ő nem is korlátozta a szónokot szólási jogában.

Közbeszólás: Nem engedjük a perceket is számolni.

Batthyány Tivadar gróf: Casus belli.

Elnök: Nem lehet vezetni az üléseket, ha nemtelen meggyanúsításokkal kísérik működését. Ő is ember, tévedhet, de tiltakozik olyan föltevés ellen, hogy rosszakaratuan jár el.

Polónyi Géza és Justh Gyula fölszólalása után

Sággy Gyula helyteleníti a közigazgatási tanszék szétválasztását. Kéri az egyetemi tanárok fizetésének rendezését. Konstatálja, hogy a kormány bizonyos ideges séggel kezeli az egyetemi ügyeket.

Balogh Jenő államtitkár tiltakozik az idegesség vádjá ellen, amellyel szemben két tényt állapít meg. A kultuskormány kérte a jog és államtudományi kar propozícióját, ez azonban néhány sorban válaszolt s így a kormány érdemleges betöltésről nem gondoskodhatott. Egy év óta várja az egyetemi hatóságok érdemleges javaslatát, de ez még mindig nincs a miniszteriumban. Idegességről tehát szó sem lehet. Addig, míg a tanítók fizetését nem rendezik teljesen, az egyetemi tanárok fizetésrendezésének ügyét napirendre tűzni nem lehet. (Helyeslés.)

Zichy János gróf kultuszminiszter szolt ezután az egyetemi quaestura személyzetének szaporításáról és az egyetemi könyvtárnak alkalmasabb helyre való áthelyezéséről, amit meg is ígért.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök betérjeszti a kormány működéséről szóló évi jelentést, amelynek kinyomatását és szétosztását kérte.

A vagonhiány.

Ráth Endre intézett ezután interpellációt a kereskedelemügyi miniszterhez a vagonhiány tárgyában.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter azonnal válaszolt. Csak ma tudta meg, hogy Ráth Endre a vagonhiány ügyében interpellálni fog, ezért nem szerezhette be — bár megkísérelte — a szükséges adatokat. A vagonhiány a kolozsvári üzletvezetőség területén van s oka a most folyó nagy répaszállítás és a tüzfának nagymennyiségben való szállítása. Ha ezek befejeződnek, a hiánynak is vége lesz.

Ráth Endre és a Ház is a választ tudomásul vette, mire az ülés három óraker véget ért.

A telekszerző részvénytársaság és a városszabályozás terve

Küldöttség megy a belügyminiszterhez.

A jog- és pénzügyi bizottság javaslatára az e hó elején tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy küldöttséget meneszt Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnökhöz, mint belügyminiszterhez s föltárja előtte azt a káros állapotot, amelyet a városi ügyeknek késedelmes elintézése teremt. A küldöttség egyúttal kérni fogja a miniszterelnököt, hogy tegyen intézkedéseket ez ügyeknek sürgős elintézése érdekében, mert a késedelem már eddig is százezrekre menő kárt okozott, de előreláthatóan még nagyobb károkat fog okozni.

A város szabályrendeletei s határozatai és ezek közt éppen azok, amelyek életbevágó fontos kérdéseket érintenek, késedelmesen nyerne jóváhagyást s így ez ügyekben a tanács nem intézkedhetik.

Különösen erősen befolyásolja a városszabályozási tervnek s a telekszerzési részvénytársaság s a városi takarékpénztár dolga a város anyagi ügyeit. Tudvalevő ugyanis, hogy a városszabályozás érdekében a közgyűlés tömegesen vásárolt és vásárolja még ma is azokat az ingatlanokat, amelyek a városszabályozási vonalakba esnek. A szabályozást azonban sehol meg nem kezdhetik, mert az erre vonatkozó terv még mindig jóváhagyás nélkül hever a miniszteriumban. Így tehát a városnak a megszerzett ingatlanokat addig is bérletek útján kell értékesítenie. A bérlettel jár azonban az a kötelesség is, hogy az épületeket jó karban kell főtartani, ami, tekintettel a megszerzett ingatlanok nagy számára, rengeteg pénzbe kerül.

A mai tanácsülésen is szóba került ez a dolog, annak kapcsán, hogy ma ismét egy ilyen ingatlan javítását kérte a bérlő, mert különben a három évre kivett házban nem lakhatik. A javítások olyan összegbe kerülnek, hogy az tetemesen emelné az ingatlan beszerzési árát, haszonnal pedig egyáltalán nem jár, mert hiszen az épület úgy is lebontásra kerül. Természetesen a tanács nem térhetett ki teljesen a kérés teljesítése elől, mert a bérlőnek lakható helyiségeket kell átadnia.

Ilyen ügy minden tanácsülésen nem is egy esetben fordul elő s így évenként a vételáron felül jó magas összeg, 50000 korona, amit ilyen épület fentartási címen évenként még bele kell dugnia a városnak ezekbe a hasznosítás szempontjából értéktelen ingatlanokba.

Minderre azonban nem volna szükség, ha akár a városszabályozási terv, akár a városi telekszerző részvénytársaság dolga jóváhagyást nyerne. Mert a jóváhagyott városszabályozási tervek alapján meg lehetne kezdeni a szabályozást, egy sereg rozoga házat lebontanának s azok tizezrekre rugó fentartási költségei megszűnnének. Éppen úgy megszabadulna a város ezekről a terhektől, ha az ingatlan szerzési részvénytársaság létesülhetne, mert akkor a város nem vásárolna maga ingatlanokat s nem kellene

ily vételek folytán drágán szerzett pénzeit holt tőkévé alakítani s a fentartási költségek sem léteznének, mert mindaddig, míg a városnak az ingatlanra szüksége nincsen, nem venné át azt.

Mindezek a dolgok ma ismételt szövege kerültek. A tanács kifejezést is adott annak, hogy milyen káros ez a mai helyzet Debrecenre. Rámutatott arra is, hogy a telekszerzési részvénytársaság és a városszabályozási terv jóváhagyásának elsőnek kell lennie amaz ügyek között, amelyeket a küldöttség meg fog sürgetni s amelyekre fölhívja a miniszterelnök figyelmét.

A negyedik csütörtöki-est

*

Az első ciklus befejezése.

A csütörtöki felolvasó-esték rendező bizottsága mingyárt-mingyárt gondoskodik egy-egy rendkívül kedves meglepetésről az ő intelligens, hűséges közönsége számára. Még szinte izzó az öröndetes visszaemlékezés a második estére, amikor Cholnoky Jenő Tripoliszról tartott gyönyörű előadását élvezhettük, — és ma már ismét egy kiváló vendéget mutatott be az agilis társaság.

Varias Endre, a szatmári Irsik-Convik-tus igazgatója volt ez, aki „A nagy titok” (Az „ember”) címen tartott ez estén remek szabad-előadást. A nagy francia forradalom szertelenségeiből s azoknak némely nagy és erős elmékre gyakorolt eszméletető hatásából kiindulva rajzolta a karácsony kibékítő, hittel buzgó hangulatát, melyben önmagára, nemesb valójának és céljának ösmeretére jut „az ember”, ez a csodás, titkos valaki akinek tiszta fogalmára jutni és azt boncolni érdekes — és érdemes. Dickens és Szent Pál emberének, meg a Golgota három megfeszített alakjának egybevetéséből állapítja meg az emberi típusok értékét, majd Bossuet idevágó eszméit magyarázta nagy elme-éllel. A pap hite, a modern művelt ember fegyvertelensége és olvasottsága, a filozófus gondolati tartalmassága és költő mély érzése, meg szárnyaló nyelve egyesült ebben a beszédben, amelyet elhangzása után zajos tapsal hálált meg az addig szinte áhitattal figyelő közönség.

Ezt minden ízében tökéletes előadást a római katolikus főgimnázium telesül képzett zenekarának együttese előzte meg. Händel örökszép Largóját adták elő tisztán, precízen, hibátlan összjátékkal, szép színezéssel. A zugó tapsból, mely e szám után töltötte be a termet, méltán kijutott az oroszlanrész a zenekar szakavatott vezetőjének. Titz Antal dr. főgimnáziumi tanárnak is, meg Szemerédi Bélának, aki a harmónium-kíséretet látta el igen szabatosan.

Igen nagy sikerü volt az Alber Lujza zongoraszámja is. Ketterer „Concert-Galopp” címü, nagy technikai készséget kívánó darabját játszotta azzal a zavarba nem iövő biztonsággal, a darab szellemébe való behatolással, amely e kitünő zongoratanárnő játékát mindig jellemzi. Kapott is szép játékáért olyan nagy tapsot, amelyet zongoraszám csak ritkán szokott kapni.

Most egy megnyerő sajátosságokkal rendelkező szavaló lépett a pódiumra: Szombathy Mariska, aki Maday Gyulának „A szegény favágó karácsonyfája” címü költeményét adta elő lendülettel és olv sikerrel, hogy ráadásul Kozma Andornak „Az arany fésű” címü versét is el kellett szavalnia, ismét hatalmas tapsot nyerve.

Szintársulatunk két elsőrangú énekese: Solti Ernő és Székely Gyula, gyönyörű duettel kedveskedtek a hallgatóságnak, a Mártonfalvy György elsőrangú zongorakísérete mellett. Előbb a Koldusdiákból énekelték a két diák belépőjét, jókedvűen, szóval: stilszerűen, majd a szünni nem akaró tapsra a Boszorkányvár egyik hangulatos kettősét oly megkapó előadással, hogy ezt még meg is kellett ismételnök.

Than Gyula, a jeles újságíró, egy megható karácsonyi történetet olvasott föl; vagy nem is annyira történetet, mint eleven színek-

kel megrajzolt kontrasztját egy vén, és egy válni készülő ifju párnak, melyek közül az elsőnek a biblia az áldás, az utóbbinak az ördög bibliája az átok. A közönség őt is nagyon zajosan tapsolta meg.

Az estét Magyar Imre és Fia zenekara zárta be. Előbb a Lavotta-szerelmét játszotta a „kis primás” gyönyörűen, aztán meg szívhez szóló magyar nótákhoz fogott az országos híri zenekar és huzta elragadóan, a hallgatóság sűrű tapsára újra meg újra más kezdve — és e szép zene hatása alatt oszlott el a közönség hét óra tájban.

Ezzel az idei első ciklus méltóképen befejeződött.

Színház és művészet.

A színház műsora:

PÉNTEK: Az ember tragédiája, színmű. Fabinyi Lili felléptével. (C bérlet.)

SZOMBAT: Az ember tragédiája, színmű. Fabinyi Lili felléptével. (A bérlet.)

VASÁRNAP: Délután János vitéz és Kukac Matyi kalandjai, mesejáték. Gyermek előadás, mérsékelt helyvárakkal. Este nincs előadás.

HÉTFŐ: Délután Ártatlan Zsuzsi, operett. Este Kis gróf, operett. (Bérletszűnet.)

KEDD: Délután Bőregér, operett. Este Babuska, operett. (Bérletszűnet.)

A falu rossza. Az idei szezonban másodszor adja Zilahy Gyula és szintársulata „A falu rossza” népszínművet. Ez alkalommal néhány szerepváltozással. A címszerepét Falussy István kreálta, aki bebizonyította, hogy mint népszínmű énekes is kimagasló tagja a társaságnak. Göndör Sándort oly közvetlenséggel, egyszerűen és melegen egyénítette hogy a közönség mindvégig figyelemmel és szeretettel kísérte alakítását. Mély érzéssel előadott dalait pedig esetről-esetre megtapsolták. Zilahyné szintén kivette részét a sikerből, mert Finom Rózsi dalait gyönyörűen énekelte. Thury Elemér pedig Feledi Lajos alakjában volt kifogástalan és szimpatikus. Mondanunk sem kell, hogy Zilahy ezuttal is excellált. Ugyancsak méltányolni kell Szilágyi Ernő tehetségét is aki Feledi bíró alakította jellemző erővel.

Az Ember Tragédiája. Madách gyönyörű műve: az Ember Tragédiája pénteken és szombaton este kerül színre. Kassai Károly vezetése mellett a teljes drámai személyzet szorgalmasan készül a hatalmas mű próbáiból. Az elsőrangú szereposztásban a legkisebb szerep is avatott kezekbe jutott. A híres gróf Eszterházy-féle díszletekkel kiállított előadás kétségkívül minden tekintetben érdeklődésre tarthat számot. — Az előadásnak kedves érdekességet kölcsönöz Fabinyi Feliciának, a társulat új drámai hősnőjének fellépte, aki Éva szerepében fog debutálni.

Plágiumvadász ellen. Fővárosi tudósítónk jelenti: Egy németnyelvű budapesti napilapban ma reggel egy tárca jelent meg, amelyben palástolhatóan rossz akaratú tendenciával azt igyekszik példaképpé is bizonyítani a tárca álnévű írója, hogy a Leányvásár címü operett leg több zeneszáma plágium. A nagyszerű operett komponistája, Jacobi Viktor erre vonatkozóan a hozzá intézett kérdésekre a következőket mondotta:

— A német újság egy hosszú tárcán át próbálja bizonyítani azt, hogy a „Leányvásár” címü operettem minden taktusa valamire hasonlít. Ezzel teljes azoknak a tüneteknek a sora, amelyek minden nagy operettsiker nyomán követnek: zsufolt házak, a közönség tetszése, a zene népszerűsége, külföldi színigazgatók és kiadók, akik sietve megszerzik a darabot és — a tipikus plágiumvadász. Nyilvános pályán lenni, sikert aratni és megragalmaztatni — ezek együtt járnak. A mi pedig a dolog ugynevezett érdemét illeti, erre nézve kijelenthetem, hogy azokat az ope-

retteket és zeneműveket, amelyekből a cikk szerint én merítettem, egyáltalán nem ismerem. Sajnos, még a cikkben említett Grünfeld-féle mazurkát és az „Andre Chénier”-t sem.

Gyermekelőadás. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal 3 órai kezdettel a „János vitéz vagy Kukacz Matyi kalandjai” című tündéres rege kerül színre. A kiváló és mulattató darabbal Zilahy igazgató kedves figyelmet tanúsít a debreceni gyermekvilág iránt, hogy az apróságoknak örvendetes karácsonyi szórakoztatásuk legyen a pompás darabban. Az érdekes előadásra jegyeket előre árusít a színházi pénztár.

Thury Elemér igazgatósága. A soproni színügyi bizottság mai ülésén egyhangú határozattal mondta ki, hogy a holnaputáni városi közgyűlésnek Thury Elemért, szintársulatunk művészt és drámai rendezőjét fogja ajánlani a soproni színház igazgatóságára.

Mándoky Béla leánya a nagyváradi színpadon. Karácsony első délutánján színésznő-avatás lesz a nagyváradi Szigligeti-színházban. A színésznő jelölt Mándoky Gizi, Mándoky Bélának és nejeének. Mándokyné Morzsay Emmának leánya.

Mándoky Béla valamikor a debrecen-nagyváradi színház igazgatója volt és feleségével együtt állandó partnere Blaha Lujzának, dédelgetett kedvence az egész magyar vidéki színháziaró közönségnek. A színészet azután új irányzatot vett, új „csillagok” tűntek föl s a Mándoky név is letűnt a színpokról s már csak idős színháziarók emlékeznek az ő felejthetetlen alakításaikra. Mándoky Béla nemrég még egyszer színpadra lépett, jubilleuma kapcsán bucsut vett a közönségtől s azóta már csak az emlékeinek él (mikből egy kötetre való könyvben is kiadott) és a leányának, akire szép földadat vár: fölleveníteni a Mándoky-név régi dicsőségét.

A színésznő jelölt Mándoky Gizi érzi a tradíciók súlyát, a nagy várakozást, melyet a nagy Mándoky fiú leánya első fellépéséhez s ezért már hetek óta szorgalmasan készül a debut-jére, amely hétfőn délután lesz Nagyváradon a „nagysikerű „Eszemadta” című operettben.

Mándoky Gizi mindjárt első fellépésén nagy színészi munkát vállalt magára: az operette egyik legnagyobb női szerepét játszotta, a grófnőt. A színházban nagy érdeklődéssel várják Mándoky Gizi első fellépését.

Karácsonyi előadások. Karácsony két ünnepnapján négy előadás lesz a színházban. Hétfőn, karácsony első napján délután 3 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal „Az ártatlan Zsuzsi, ez a kedvelt és népszerű operett kerül színre, mely alkalommal a címszerepét Borbély Lili fogja játszani. Este rendes helyárrakkal a Kis gróf operettet adják, mely a színházi évad legsikerültebb ujdonsága. Kedden délután mérsékelt helyárrakkal Strausz gyönyörű és mulattató operettje, a Bőregér megy az egész énekes személyzet közreműködésével. Este rendes helyárrakkal a Babuskát adják elő; a szép és mulattató operett kétségkívül nagy érdeklődésre tarthat számot, annál is inkább, minthogy a szezon első napjai óta nem volt műsoron ez a kedves ujdonság.

Bonbonniere. Az okos Adolfa című kupléval óriási sikert ér el naponta Pásztor Zoltán, a debreceni közönség régi kedvence és a többi kupléit is óriási siker koszorúzza. A három Alex légtornászok páratlanul álló mutatványairól beszélnek városszerte és nem mulaszthatja el senki sem megnézni e világattrakciót. Radó Sándor komikus, Zelinesku csoport, Kállay, La bella Solitta, Árvay, Harkányi, Ihász, Lévai és a Wilson leányok egészítik ki a fényes műsort. A Bal-Tabarinban előadás után 12—1-ig 12 új szám lép fel.

A király egészsége

Cáfollják a nyugtalanító híreket.

Bécsben tegnap nyugtalanító hírek kerültek forgalomba a király állapotáról. Szájáról-szájra járt a hír az osztrák császárvárosban, hogy a király náthája súlyosbodott s erős köhögési inger zavarja alvását. *Már három éjjelt töltött álmatlanul s kezelő orvosa a szívverés gyöngeségét konstatálta.* Az álmatlanság tünetei napközben is jelentkeznek, még pedig a közérzés elgyengülésében. Különösen rosszul érezte magát a felség a múlt hét két napján. Kerzl dr. vezértörzsorvos, udvari tanácsos, a ki a schönbrunni kastély mellett egy kis villában lakik, ezt a két napot nem töltötte a lakásán. A király hálószobájában mellet levő egyik kisebb szobában tartózkodott és *mind a két éjjelen többször jelent meg az uralkodó ágyánál.* A király napközben két, legfeljebb három látogatót fogad. Így vasárnap Parst bajor ezredes fogadta. Az udvari ebéd, a melyet e vendég tiszteletére ugyanazon a napon este kellett volna megtartani elmaradt. Ugyancsak elmaradt az az udvari ebéd is, amelyet az orosz cár nevenapján tartanak meg évente.

A király állapotáról szóló hírekkel szemben a félhivatalos *Budapesti Tudósító* a következőket jelenti:

Egy prágai lap, a „Narodni Listy”, híradása nyomán néhány ujság, köztük egy budapesti napilap, riasztó hírt közöl a király egészségi állapotáról. Ez a hír azt ujságolja, hogy a királynál időnkint a szívgyöngeség jelentkezik és hogy ő felsége egész közérzése az általános elgyöngülés tüneteit mutatja. Erre vezetendő vissza, mondja a hír továbbá, hogy a múlt héten néhány udvari ebédnek, köztük annak is, amelyet az orosz cár nevenapján tartanak meg évente, el kellett maradnia.

Bécsi mérvadó forrásból ezzel a szemben a „Budapesti Tudósító”-val azt közlik, hogy ez a hír teljesen nem felel meg a valóságnak.

Ő felsége néhány nappal ezelőtt visszakapta gyenge nátháját, amelytől azonban már ismét megszabadult. Egyszerű természetű katarhusa maradt csak hátra, amely már szintén mulóban van. A ködös időjárásra való tekintettel dr. Kerzl, a király udvari orvosa, már néhány héttel ezelőtt intézkedett, hogy a király a karácsonyt az idén ne Wallseeban, hanem Bécsben töltsse. A király Schönbrunnban, ahol most tartózkodik, végzi teljes napi munkáját.

Tegnap is, ma is a szokott időben kelt fel és fogadta a kabinetiroda referenseit, majd rendes napi teendői végzéséhez fogott. Dr. Kerzl, mint rendesen, csak egyszer naponta látogatja meg a királyt. Hogy az az ebéd, a melyet évente az orosz cár nevenapja alkalmából tartanak, most elmaradt, az Kerzl dr. tanácsára történt, aki ezzel el akarta kerülni, hogy a király az udvari ebéddel együtt járó gyakori és huzamosabb beszélgetéssel hangsúlyait megerősítse.

Mérvadó helyről ismételt hangsúlyozták, hogy *a riasztó hírek nem igazak. A király szubjektív érzése igen jó* és a jelenlegi muló katarhusa a legcsekélyebb aggodalomra sem ad okot.

Egy magyar kormányférfi, a ki két hét előtt személyesen járult a király elé audiencián, azt mondja, hogy meg volt lepődve a felség frissességén. Minden iránt érdeklődött,

csodálatosan élénk volt minden mozdulata, beszéd közben gyakran föl pattant ültéből.

— Ugy tünt föl előttem a király, mint egy fiatal fürge hadnagy — jegyezte meg az illető magyar államférfi.

Gyermekhalál az országuton

A szegény ember gyermeke.

A tanyai élet egészen sajtós életmódra kényszeríti az embereket. Ott a távolságok fogalma összeszorul, a szomszéd szó sokszor kilométerekre távol s nemcsak az emberek életmódja, de a család belső élete is hozzáidomul a tanya beláthatatlan kiterjedéséhez. Ezért a szülő is könnyebben veszi a gyermek nevelését s egészen megszokott dolog, hogy apró, alig lábán álló két éves gyermekek magukra hagyatva kilométerekre elkalandoznak hozzátartozóiktól.

Ilyen esetet jelentenek nekünk a nagyhegyesi tanyákról, ahol egy két és fél éves gyermek kilométerekre eltért szülői házától, reggelre pedig az ország utján találták meghalva.

Sajkos József gazdasági cseléd a nagyhegyesi Hartstein-féle tanyán lakik a családjával. Tegnap estefelé Imre nevű két és fél éves gyermekük kiment a házból, ahol a szülők foglalatostokdakt. Minthogy ezt máskor is meg szokta tenni, senki sem kísérte figyelemmel és azt hitték, hogy most is a szomszédjukat keresi fel. Csak mikor besötétedett indultak a kutatására.

— Itt nem volt! — mondták a szomszédok. A szülők erre kétségbeesetten tüvé tettek mindent s az egész környéket felkutaták, de nem akadtak az eltévedt gyermekre. Időközben a sötétség áttörhetetlen feketeséggel nehezedett a tájra és sűrű eső hullott alá az égből, úgy, hogy a felszántott ugar bokáig süppedt alá az emberek talpa alatt. De a kis fiu csak nem került elő.

Képzelmű a kétségbeesett szülők fájdalmát és lelki gyöttrődését, akik az egész éjszakát átvirasztották. Reggel aztán, mikor a kimerültségtől már elszunvadtak, hangos kocogtatásra ébredtek. Egyik szomszédjuk Kovács Antal hozta a lesújtó hírt, hogy a kis Imrét a több kilométerre fekvő országuton találta — halva. Valószínű, hogy a gyermek, aki az esőben letért a helyes útról, eltévedt s minthogy nem találkozott senkivel a sok fáradtságtól összerogyott és magára hagyatva nyomorultan kiszenvedett. Ma behozták a közkórházba, ahol a megejtett boncolás szívszélhűdést konstatált rajta. A szülők ellen a kir. ügyészség gondatlanság miatt eljárást indít.

HIREK.

— **Városi közgyűlés előtt.** A jog- és pénzügyi bizottság e hó 23-án, szombaton délután ülést tart, amelyen a 28-iki közgyűlés tárgyait készítik elő. A térgysorozaton szerepelnek több telekszerzési ügy között a következő fontos ügyek is. A Piac-utca 83—85. sz. telkek között levő zsákutcának a Vörösmarti-utcaig meghosszabbítása ügyében tanácsai előterjesztés. — A zenede városi kezelésbe vételének ügye. — A Debrecenben létesítendő tüdőbeteg szanatórium elhelyezése és építésére vonatkozó megállapodások tárgyában tartott értekezlet jegyzőkönyvének bemutatása. — A Bihari h. é. vasutak r.-t. kérelme a Székelyhid—nagylétai vasutovonali építési költségeihez törzsrészevények ellenében hozzájárulás megszavazása ügyében. — A Debrecen—nagyváradi h. é. vasut r.-t. kérelme ugyanezen ügyben.

— **A trónörökös beteg.** Prágából táviratozzák: A Narodni Listi bécsi tudósítója állítólag föltétlenül hiteles forrásból közli lapjával, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös or-

vosi taná-
teni. Egé-
minden t-
fog meg-
vesz rés-
mert a t-
van táma-
a trónörö-
telet tölt-

— H-
megye kö-
ja meg ü-
nyes kése-
ket hitele-

— A-
irtuk, hog-
uj, vagy
hirdetett p-
azokra a
Az adófőt-
rendőrfoga-
ellenőrire
tisztre 3,
segédnyilv-
25, árvasz-
sira 25, a
lásra 10,
vényben m-
sokra 18 s-
ra 23.

— Mé-
ből távirat-
gensherceg-
lyosan meg-
a bajor kir-
Valószínű-
a mérgezés-
dolgot s cs-
mikor már
szélyen.

— Ver-
lyiségre.
zott határo-
zártajánlati
városi bérh-
ügy, hogy a
ségre, mel-
csak kávéh-
mint boltok-
A tanács m-
ügyész és
kiirási munk-
dig megvála-
zetésére és
zottságot, ar-
feltételezett-
A bizottságn-
nöklete alát-
ügyész, Acz-
zsef építész
vits Mihály
István terve-
tész, aki a
vezetni és e-
gek bérletér-
délelőtt 11 ó-
da és a Hat-
földterületet

— Iparh-
A debreceni
gyei központ-
mellé az ipa-
lasztani szok-
zott megvála-
tány e hó 29-
a rendőrfoka-
letében az ip-
kereskedőket
ján értesített-
vázolapokat
18—18, a ker-
bizottat válas-

— A „fel-
üz a városban
tések a rend-
hedt „fekete
érkeznek egy-
ben különbeni
szólítanak fel,
haladéktalanu

DEBRECENI FÜGGETLEN UJS.

1911/1912. sz.

Ujgyórt

vosi tanácsra a telet St.-Morritzban fogja töltetni. Egész télen a trónörökös tartózkodni fog minden állami teendőitől, az udvarnál nem fog megjelenni, hivatalos ünnepeken nem vesz részt. Ez az intézkedés azért történt, mert a trónörökös egészségi állapota megvan támadva. Hohenberg Zsófia hercegnő és a trónörökös gyermekei is Svájcban fogják a telet tölteni.

— **Hajdúvármegye választói.** Hajdúvármegye központi választmánya e hó 28-án tartja meg ülését, amelyen az 1912. évre érvényes képviselőválasztói végleges névjegyzéket hitelesítik.

— **Az új városi állások pályázói.** Megírtuk, hogy a 28-iki közgyűlésen töltik be az új, vagy megüresedett állásokat. Az ezekre hirdetett pályázat határideje tegnap járt le s azokra a következő pályázatok érkeztek be. Az adófőtiszt állásra 23, rendőrkapitányira 3, rendőrfogalmazóira 3, gyámpénztárnokira 3, ellenőrire 4, mérnökre 2, számvéviségi szám-tisztire 3, a katonaiügyi iktatóira 15, kat.-ügyi segédnyilvántartóira 11, árvaszéki iktatóira 25, árvaszéki kiadóira 26, árvaszéki irattárosira 25, a rendőrségi büntetés-pénzbehajtói állásra 10, irodatisztire 7, a minősítési törvényben megkivánt kvalifikációval bíró állásokra 18 s az összes meghirdetett állásokra 23.

— **Méreg az udvari konyhán.** Münchenből táviratozzák, hogy Klára hercegnő, a borsosherceg unokahuga ételmérgezésben súlyosan megbetegedett. Egyidejűleg beteg lett a bajor királyi udvarnak több más tagja is. Valószínűnek tartják, hogy rézgalic okozta a mérgezést. Huzamosabb ideig titkolták a dolgot s csak most került nyilvánosságra, amikor már valamennyien túl vannak a veszélyen.

— **Versenytergályalás a Szikszay-ház helyiségeire.** A városi tanács mult ülésén hozott határozata értelmében ma elrendelte a zártajánlati versenytergályalás megtartását a városi bérház összes helyiségeire. És pedig úgy, hogy az egyik szárny földszinti helyiségeire, melyekben kávéházat terveztek, nem csak kávéházi használatra, hanem esetleg mint boltokra is kiírják a versenytergályalást. A tanács megbizta Magoss György dr. főügyészt és Aczél Géza főmérnököt, hogy a kiírási munkákat végezzék el. Együttal pedig megválasztotta ma a tanács az építés vezetésére és ellenőrzésére hivatott építési bizottságot, amelynek a tanács jóváhagyásától feltételezetten szabad rendelkezési joga van. A bizottságnak Vargha Elemér tanácsnok elnöke alatt tagjai Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Borsos József építész mérnök, Horváth János, Latino-vits Mihály és Szilágyi, Pavlovits és Tóth István tervező építésszek közül az egyik építész, aki a szerződés szerint az építkezést vezetni és ellenőrizni is tartozik. A helyiségek bérletére a versenytergályalás e hó 29-én délelőtt 11 órakor les, amikor a leveles csárda és a Hatvan-utcai temető mellett fekvő földterületet is bérbeadják.

— **Iparhatósági megbízottak választása.** A debreceni rendőrfőkapitány és a hajdúvármegyei központi főszolgabíró, mint iparhatóság mellé az iparosok és kereskedők által választani szokott 20—20 iparhatósági megbízott megválasztását Rostás István főkapitány e hó 29-ére tűzte ki. A választás helye a rendőrfőkapitányság Szentanna-utcai épületében az iparügyi osztály helyisége. Erről a kereskedőket és iparosokat hirdetmény útján értesítette a rendőrfőkapitány, aki a szavazólapokat is kézbesítette. Az iparosok 18—18, a kereskedők 2—2 iparhatósági megbízottat választanak.

— **A „fekete kéz“.** Valaki rossz tréfát üz a városban. Napok óta érkeznek a feljelentések a rendőrfőkapitánysághoz, hogy a hírhedt „fekete kéz“ névében fenyegető levelek érkeznek egyes magánosok címére, melyekben különben gyilkos és halál terhe mellett szólítanak fel, hogy ennyi, meg ennyi pénzt haladéktalanul lefizessenek. Persze a leve-

lek mindenkor a rendőrség kezébe jutnak, mely nem ismeri az e fajta tréfákat s a legkomolyabban nyomoz a kellemetlen humoristák kiléte iránt. Legutóbb Krausz Vilmos főrabbi kapta az alábbi sorokat: Tekintetes Krausz Vilmos főrabbi urnak Helyben. Uram! Figyelmeztetjük önt, hogy komolyan beszélünk és fenyegetéseink nem tréfák. Védelmezze meg tehát magát és hiveit ellenünk. Vegye tudomásul, hogy az egész zsidó templom dinamit aknákkal van körülhálózva. Ezenkívül 18.000 bombánk van raktáron. Különbben mi is zsidók vagyunk. De vegye tudomásul, hogy ha legkésőbb péntek délután a hadházi ut második kilométer jelző mellé le nem tesz 25.000 koronát, akkor este dinamittal robbantjuk fel a zsidó templomot. Akkor, amikor együtt lesz benne hiveivel. Vegye komolyan fenyegetésünket, mert vésszes következményei lennének, ha levelünket a rendőrségre vinné. A „fekete kéz“. Természetesen a rendőrség ez esetben is folytatja a nyomozást s alapos a remény, hogy a „fekete kéz“-re koppint! . . .

— **Halál a váróteremben.** Ma este a debreceni pályaudvar harmad osztályú várótermében hirtelen rosszul lett Szabó Márton székelyhidi illetőségű, 57 éves kovács segéd. Az állomási rendőri kirendeltség vezetője Furkó György rendőrfelügyelő azonnal értesítette a mentőket, akik csakhamar meg is jelentek a helyszínen. Ám azt hitték, hogy Szabó Mihály be van rugva, nem akarták megakadályozni utjának továbbfolytatását, ezért ne mis hozták be a kórházba. A szerencsétlen ember így teljesen magára hagyatva, segély nélkül, a váróteremben adta ki életét. Elrendelték rendőrorvosi boncolását, melyet reggel 11 órakor ejtenek meg. Valószínű azonban, hogy halálát szivszélhűdés okozta.

— **A szociáldemokraták kerületi kongresszusa.** A Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár és Ungmegyékre kiterjedő debreceni kerületi szociáldemokrata párt e hó 25-én, karácsony első napján délelőtt fél 10 órakor tartja ezidei kongresszusát a Munkás-Otthonban a következő napirenddel: 1. A végrehajtó bizottság és a küldöttek jelentése. 2. A sajtó és a szervezkedés. 3. Az általános választójogi és a politikai helyzet. 4. Teendők a közszéki politika terén. 5. Indítványok. 6. Választások. A debreceni szociáldemokrata párt a kerületi kongresszust megelőzőleg 24-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor pártgyűlést tart.

— **Hamispénz gyártás.** Triesztből jelentik, hogy a capodistria-i fegyházban cifra dolgok derültek ki. Nemrégiben Venedict nevű ember volt ott az igazgató, akit időközben elbocsátottak, még pedig szabálytalanságok miatt. Az új igazgató vizsgálatot indított s kiderítette, hogy a fegyencek egy részéről betörőszerszámok vannak. Az volt a tervük, hogy a fegyház vaspáncélos pénzszekrényét feltörik és kirabolják. A fegyencek egy másik része a fegyházban valószínűleg pénzgyártó műhelyt rendezett be. Az összes szerszámokat és egyéb eszközöket a fegyőrök szerezték be. Más börtönőrökről kiderítették, hogy a rabok ozhzártartozóitól pénzt csikartak ki. Az öröket, akik ezen manipulációkban részesek voltak, elbocsátották.

— **Szöknek a lelencek.** A gyermek menhely igazgatósága bejelentette a rendőrségnek, hogy Sztuta László 12 éves, Dinna Károly 12 éves és Klein Izidor 15 éves lelencegyerekek ma délelőtt saját ruhájukban az intézet területéről megszöktek s valószínűleg a főváros felé vették útjukat. A rendőrség körözi a vásott fiukat.

— **A kolera.** Zentáról jelentik: Mivel az utóbbi nyolc nap alatt itt nem volt kolera-megbetegedés, a várost a záról feloldották és a járványbizottság feloszlott. A szomszédos Mohol községben, a hol öt kolera-megbetegedés volt, tegnap újra kolera-gyus halálozás történt. Kayser dr. egészségügyi felügyelő Zentáról Sztrilich főbíróval Moholra ment és átvette a védekezés vezetését.

— **Új ügyvéd.** Liedermann Henrik dr. a debreceni jogász-társadalom kiválóan képzett, rokonszenves tagja sikerrel tette le a napokban az ügyvédi vizsgát a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt.

— **Tomasics bán Budapest.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Tomasics Miklós horvát bán tegnap este 9 óra 30 perckor Chawrak Lewin helyügyi osztályfőnök társaságában Zágrábból Budapestre érkezett. A bán ma reggel felkereste a miniszterelnöki palotában gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt akivel hosszasan tanácskozott. A bán jelentést tett a horvátországi választásokról is a miniszterelnöknek.

— **Életunt pékmester.** Borzsák Péternek jól jövedelmező pék üzlete van a Nyulastelepen. Azonban a Bachis-termését úgy látszik jobban szerette, mint a pékműhelyt s gyakran felöntött a garatra. Ma délután is többet ivott a kelleténél, úgy, hogy berugott az itókától. Felesége e miatt szemrehányást tett neki, mire a berugott ember ki ment az udvarra és a fészerbe felakasztotta magát. Hozzátartozói azonban idejében észrevették és levágták a kötélről. A kórházba szállították, ahol csakhamar eszméletére tért. Megigérte, hogy ezután kevesebbet iszik és jobban megbecsüli az életét.

— **Végrehajtás akadályokkal.** A kabai előliároság fellelmentést tett a debreceni kir. ügyészségnél D. Kovács István odaváló lakos ellen, aki Országh László községi végrehajtót karóval kergette ki a házából. Pár hó előtt a végrehajtó foglajást eszközölt Kovácsnál és ennek kövér dísznáját is zár alá vette. Miután az illető hátralékát ki nem egyenlített, ma megjelent házában a végrehajtó és a lefoglalt hízó el akarta hajtani. D. Kovács azonban egy karót kapott elő s zsal fenyegette, hogy lelti. Miután a végrehajtó úgy látta, hogy ezt a fenyegetést be is váltaná, távozott s az esetről D. Kovács ellen hivatalos hatalommal szemben tanúsított ellenszegülés miatt megindult az eljárás.

— **Gyilkos örült.** Máramarosszigetről jelentik: Scheimer Chaim alkusz családjá jelentést tett a hatóságnál, hogy a 62 éves családfelelmebajos, Scheimert a városháza fogdájában őrizet alá vették. Valaki egy kést csempészett be Scheimernek, aki a fogda ajtaján rést vágva, azon elmenekült és ének idején a Szalaván-utcában megtámadta Berglia Juon oláh napszámot, akit több késszurással leterített. Az életveszélyesen megsebesült embert a kórházba szállították. Scheimer eddig még nem került meg.

— **Bestiális mostoha.** Sátoraljujhelyről írják: Jales Simonné csabaházi asszony szabadulni akarván tízéves mostohafiától, férje beleegyezésével a padlásra vitte őt s ott faládába fektette. A szegény gyermek ruházata csupán egy ing, takarója pedig szalma volt; enni csak hulladékot kapott. Molcsányi Elek lelkésznek feltűnt, hogy a fiut régen nem látta. Elment tehát Jaleskéhoz és kérdőre vonta őket. Eleinte megtagadták a felvilágosítást de a pap nem akart tágítani. Erre a padlásra vezették a lelkészt. A fiu a ládában teljesen lesoványodva, féreggel tele, rothadt szalmán feküdt. A lelkész a minden emberi érzéssel kivetkőzött szülők ellen megtette a följelentést.

— **A pap szerelme.** Karánsebesről táviratozzák: A karánsebesi törvényszék tegnap tárgyalta a dalbosfalvi görög katolikus lelkész és az ottani tanító bünpörét. Imbresku

Illés lelkész szerelmi viszonyt folytatott Budeszku Péter tanító feleségével, a dalbosfalvi postamesternővel. A tanító egyszer éppen akkor lépett a postahivatalba, mikor felesége a pap szerelmes-levelét olvasta. Kikapta a levelet az asszony kezéből és abból megtudta, hogy a papnak már régen viszonya van a feleségével. A levélben a pap gyalázó szavakat irt a tanító ellen. Ugyanekkor belépett a postahivatalba a pap is, mire a tanító felmutatta a levelet és megfenyegette a papot, hogy a levelet elviszi a papnéhoz. A pap erre bicskát rántott elő, a tanítóra rohant, a ki egy szeges bittal védekezett és három nagy sebet ejtett a lelkészen. A törvényszék a papot büntetlen előéletére és nagy felindultságra való tekintettel egy hónapi fogházra ítélte, a tanítót pedig felmentette.

— Nagy karácsonyi nyakkendő-vásár, feltűnő ujdonságok Frank Testvéreknél.

— Magyar Király kávéházban minden este a hirneves Tambura Paganini dal- és zenecsoport Matyók Péter vezetése mellett hangversenyt tart. Beléti díj nincs. B. pártfogást kér tisztelettel Erős Jakab kávé.

— Szőnyegek, függönyök, stórok a legújabbak Szabó Lajos fiai cégnél.

— Kugler cukorkák eredeti csomagolásban kaphatók Hegedűs és Sándornál, Kossuth-u. 11.

— Férfiaknak rendkívül alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok, csakis a Schwartz-féle üzletben a városházával szemben rendkívül olcsó áron szerzhetők be, u. m. taitékpipák és szipkák, acél- és nikel zsebórák, fegyverek, revolverek, zsebkések és látszerészeti cikkek stb., stb.

— Karácsonyi és újévi képeslapok legolcsóbban és legnagyobb választékban kaphatók Aczél antiuariumában. Viszontelárusítóknak nagy árkedvezmény. Ifjúsági iratok, fénykép és képeslapalbumok stb. rendkívül olcsón szerezhetők be.

— Férfi ingek, gallérok, nyakkendők és zsebkendők Szabó Lajos fiainál.

— Nagy szőrmekiállítás Halmágyi divataruházában.

Manikűr kazetták 10 koronától 50 koronáig nagy választékban kapható Vitáriusnál Piac-utca 16.

— Képes könyvek, ifjúsági iratok, levélpapírok a legolcsóbban kaphatók Antalffy Józsefnél.

— Téli bőr bélelt keztyűk 2 K 60-tól 14 koronáig nagy választékban kapható Vitáriusnál, Piac-utca 16.

— Maczkó képeskönyvek, ifjúsági iratok, levélpapír családi dobozok legolcsóbb áron Csillag könyv- és papirkereskedésében városháza épület. Képeslapokból a legnagyobb választék.

Debreceni Butorkészítő Asztalosok Árucaarnok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. Telefon 129. Hunyadi-u 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt árucaarnokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmértékesebb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Megtekintés minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmértékesebb garanciát vállalja, hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

Ékszer vásár!

Meglepő szép ujdonságok feltűnő olcsó árakon

Sándor Arminnál

Debreczen, Piacz 41.

Csodaszép ékszerkiállítás

látható a

Löfkovits Arthur és Társa

cég

kirakataiban

a legtöbb örömet szerző

karácsonyi

ajándék tárgyakból.

Kitűntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma

ellen a legjobb báziszer a létes

Király-Balszam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakran idültébb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalomokat teljesen megszünteti.

Fog- és felfújást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona (teljes használati utasítással). Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszertárában Kossuth-utca 9. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	818
Osztrák hitel	647 25
4 százalékos koronajáradék	90 85
Allamvasút	728 50
Jelzálogbank	483 75
Rimamurányi	876
Salgótarjáni	674
Közúti vasút	819

Magánleszámitó kamatláb:

Bécs 5%, Berlin 5%, London 3 7/8%.

Budapesti gabonatőzsde.

Svarz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése

Euzs májusra	11 61
áprilisra	11 72
Rozs októberre	—
áprilisra	10 26
Zab októberre	—
áprilisra	9 67
Tengeri májusra	8 54
Tengeri 1912. év júli	8 61

Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névért.	osztalék	1911. szeptember 1-vel	Kor.
500	50	Debreczeni Első Tktár	940
200	18	Alföldi tktár	875
500	40	Ipar és Keresk. bank	810
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreczeni Hitelbank	260
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	10	Bankeyesület	—
200	10	Istvánmalom	—
200	10	Debr. Helyi vasút	780
200	18	Termény és áruaktár	—

Zóna-rendszerü telefon-reform. A régóta vajudó telefon-reform megoldásához közeledik. A kereskedelmi miniszterium illetékes ügyosztályában egy telefon-reformot megvalósító, kész törvényjavaslat várja, hogy a parlament elé terjesztessék. Ez a minden ízében modern törvényjavaslat, ha nem is szünteti meg egy csapásra a bajokat, bizo-

nyosan sokkal fog hozzájárulni ahhoz, hogy a telefon könnyebben hozzáférhető, olcsóbb, praktikusabb legyen. Mindenekelőtt megszűnteti az új rendszer azt az anomáliát, hogy az interurbán beszélgetések, akár kisebb, akár nagyobb távolságra szólnak, mindig két koronába kerülnek. Ehelyett meghonosítja a zónarendszert a következő kulcs szerint:

10 km.-ig a beszélgetés díja 30 fill.
20 " " " " 40 " "
50 " " " " 60 " "
100 " " " " 1 K " "
200 " " " " 2 " "
300 " " " " 3 " "
600 " " " " 4 " "

A szomszédos forgalomban minden beszélgetés díja husz fillér. Eddig a telefon nem igen volt hozzáférhető a nagytömeg számára, épp drágaságánál fogva. A zónarendszer segít ezen. A zónarendszernek pedig a különböző díjmérséklések segítenek a telefon népszerűsítésében. Reggel hat órától este kilenc óráig ugyanis huszonöt százalék engedményt kapnak a beszélgetők, míg esti kilenc órától reggel hatig ötven százalék engedmény lesz. Számos életrevaló ujtítás van még tervevé. Így meghonosítják a telefonüzemek rendszerét. Ez abban áll, hogy a központba valakinek a címére betelefonált üzenetet husz fillér díj lefizetése ellenében távirat módjára kézbesítik a címzettnek. Nyilvános épületekben telefon-automatákat fognak felállítani. Ezek 10 fillér bedobása ellenében összekapcsolják az állomást a központtal, amely megadja a kért számot.

A köztisztasági vállalat ülése. A városi köztisztasági és fuvarozási vállalat felügyelő bizottsága ma délután Körner Adolf tb. főjegyző elnökelete alatt ülést tartott, amelyen a január elsején megkezdődő üzem terveit s folyó ügyeket tárgyaltak.

— **Új részvénytársaság.** Az orosházi kenyérsütőde, mely modern berendezésével mintegy tíz év óta látja el a helybeli piacot közkezdvelt kenyérével, 1912. január hó 1-én részvénytársaság kezébe megy át.

A részvénytársaság folyó hó 20-án tartotta alakuló közgyűlését a Közvetítő Bank Részvénytársaság helyiségében. Az igazgatóságban ismert jó nevű szerepelnek, a vállalat vezetésére pedig sikerült megnyerni Holstein Dezső cs. és kir. hadseregbeli élelmező-örrmestert, aki egyszersmind sütőmester is és aki évek óta Aradon a hadseregnek ilyen minőségben működik. A vállalat eddigi üzemét fokozottabb mértékben fogja fejleszteni és az eddig is előnyösen ismert házikenyeren kívül hasonló tésztaeműek gyártására is be fog rendezkedni. A részvénytársaság alaptőkéje egyelőre 80.000 korona. Cége: Első Debreceni Kenyérgyár Részvénytársaság.

Az igazgatóságba a következők választottak be: Márk Endre udvari tanácsos, elnök, dr. csepei Zoltán János földbirtokos, alnök, dr. Szotyory Nagy Kálmán orvos, dr. Szücs Géza ügyvéd, dr. Haendel Vilmos jogakadémiai tanár, Hoffer Sándor bankigazgató, dr. Szotyory Nagy Sándor földbirtokos és dr. Tatay Zoltán polgármesteri titkár. A felügyelő-bizottság tagjai: Kuthy Zsigmond iskolai igazgató-elnök, Németh Dezső biztosi titkár, Horváth Henrik terménykereskedő, dr. Hegedűs Béla ügyvédjelölt, Holstein Zenó tisztviselő és Pető Lajos városi mérnök. A vállalat ügyészévé dr. Megyery Pál lett megválasztva.

A karácsony előtti vasárnap munkaszünete. A karácsony előtti vasárnap munkaszünetéről szóló miniszteri rendelet sok zavart és kellemetlenséget okozott a vasárnap zavaros és hiányos fogalmazása miatt. — A Bud. Tud. most cáfolatot ad ki, amely szerint a rendelet szövegéből világosan kitűnik, hogy a munkaszünetkorlátozás nem vonatkozhatott december 17-ére — mint a rendelet expressis verbis meg is mondja, hanem — december 24-ére, amely nap az utolsó vasárnap az idén hétfőre eső karácsony ünnepe előtt.

A debreceni méntelep. A miniszter értesítette ma Debreczen város tanácsát, hogy a debreceni méntelep, úgy mint tavaly, az idén is öt lovat küld.

1911. dec

Meg

a le

angol

Mosk

urizabó d

Üzletemet a

Olcsó k

Mindennem

neműk és

tyúk, hari

Füst

Piac-ut

Prób

és készítése lér

Sugár Sa

Katvan-utca 18.

szertint megválo

tartott honi és a

les

Legn

haris

kötött

Márton

ujjonnan berendez

Főtér- és Simon

szemben.

Villamos C

Friedm

Huny

Elvállal központi

zeteket, légszesz

bádigos m

Ruggyan

pecsétnyomót

Paul

kő- és

DEBRECZEN,

V an szeren

hölgyköz

hozni, h

szám (Dr

igényekn

elsőrendü diva

Becses párt

w

Megérkeztek

a legnagyobb

angol divat szövetek

Moskovits József

arizabó divattermében, Placz-u. 26.
Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át.

Olcsó karácsonyi vásár!

Mindennemű kézi munkák, női fehérneműk és zsebkendők, kötött téli keztyűk, harisnyák nagy választékban

Füstös Dezső

Placz-utca 12. (Takarék épület.)

Próbálja meg

és készítse férfi ruháit a legszolidabb áron kizárólag

Sugár Samu férfi szabónál

Hatvan-utca 18. szám alatt, hol is kitérő izlés szerint megválogatott és állandóan raktáron tartott honi és angol gyártmányu szövetekből lesznek előállítva.

Legnagyobb választék

harisnyákban

kötött és szövött árukban

Márton Gyula és Fia

ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Fiók üzlet nincsen.

Villamos Géptábla Vállalat Friedman Sámuel

Hunyadi-utca 14.

Elvállal központi fűtést, szellőztetést, vízvezeték, légszusz vezeték és mindennemű bádigos munkát. — Telefon.

Ruggyanta bélyegzőt

pecsétnyomót és mindennemű vésést készít

Paulo István

kő- és érez vésnök
DEBRECZEN, Batthyányi-utca 22.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő elsőrendű divattermet nyitottam.

Becses pártfogást kérve

Weisz József

angol női szabó.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Nagy karácsonyi vásár

Elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra

olcsó árak mellett.

A karácsonyi vásár megkezdődött

Grünfeld Adolf és Társa

férfi ruha áruházában.

Kapható rövid kabát szörme gallérral már **15 K-tól.**

Fekete hosszú kabát már **20 koronától.**

Divat öltönyök már **24 koronától.**

Szabó Lajos fiai cégnél

a karácsonyi eladás

tetemesen leszállított árak mellett

folyamatban van:

Női divat kelmék csikos és koczkás, angol utánzat most 40 és 50 kr.

Sima divat kelmék tiszta gyapju most 70 kr.

Több ezer méter **schweizi selyem** most 75 kr.

Mosó karton, delain és valez most 22, 25 és 28 kr.

Kársi hajápolószer.

Valódi török gyártmány, bécsi egyetemi tanárok által felülvizsgálva. A világ legrégebbi és leghatásosabb hajápolószernek bizonyult. Török, indiai és egyiptomi növény és növé nygökerekből előállítva. Ismeretes, hogy a török nőknek a legdusabb és leg-hosszabb haj az ékességük. Kársi-féle hajviz zsiros hajnak Kor. 2-80. Hajnövesztő krém Kor. 2-80. Csak is utánvét mellett szállítja. — **Mme Thérèse Wien, VIII. Lerchengasse 25.**

Szebbnél-szebb

karácsonyi ajándék tárgyak

kiállítása

Kaszanyitzky Endre

Főtéri üzletében.

Karácsonyi ajándékok

órák, ékszerek nagy választékban gyári áron

KURIÁNGYULA

magyarország elismert legjobb hírű szak-
órás és ékszer üzletében Debrecen, Placz-u. 42.

Nagy karácsonyi vásár!

Ha olcsón és jól ohajt vásárolni, ne mulassa el felkeresni a teljesen új árukkal berendezett

RÓZSA

Kistemplombazárt

:: Debreczenben ::

hol nem régi, hanem kizárólag legutolsó divat szerinti

új áruk

lesznek bámulatos olcsó árban árusítva.

:: Kistemplom-bazár! ::

Törvényesen védve.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony fémtisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója:

GEIKO vegyészeti gyár

VÁCZ. **GEIGER és TÁRSA.**

Törvényesen védve.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegyí-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJS.

1911/1912 sz.

Ünnyel

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

Külön mérték osztály

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni. :-

Betöltendő.

7 éves kis leányom mellé egy német kis-asszony (Bonne) felvétetik 10 forint fizetéssel és teljes ellátással József kir. herceg-u. 21. sz. alatt.

Házmaster felvétetik. Cim a kiadóban.

Gyakorlattal bíró fiatal urileány, ki gépirást is tud, irodai gyakorlattal alkalmazást keres. Cim Hatvan-utca 56. szám.

Jobb megjelenésű nő magános urhoz házzetónőnek ajánlkozik. Cime Könyves Tóth Kálmán-utca 18. szám. Varga-kert.

Adás-vétel.

Vaj, dió, tisztított mazsola, szilva, málna és barack lekvár, sajtok, finom felvágottak a leghíresebb tea vajak legjobb és legfrissebb minőségben Deutsch Lajos fűszerüzletében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek sajtát érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Három darab fiatal hízott seriós eladó Bercsenyi-utca 69 sz. alatt.

Gyerünk csak! Tányértalpu, lompos farkú Maczkó koma a repülőgépben, az északi sarkon, szárazon és vizen stb. megérkeztek, továbbá mindenféle képes mesekönyvek, ajándék d szmüvek, zsoltárok imakönyvek gyönyörű kötésben rendkívüli árleszállítással kaphatók: Harmathy antipariumában Fűvészkert-u. 14.

Mintegy 500 négyszögöl területű udvar a Bethlen-utcában raktárhelyiségnek bérbe adó, ugyanott 200 drb akácfa eladó. Ertekezhetni dr. Szép Imre ügyvédnél.

100 métermázsa szemes tengeri eladó Búdszentmihályon. Cim Szikszai András.

Eladó 2 nyilas szőlő házzal együtt, 10 pernyire a józsai-állomáshoz. Ertekezhetni lehet Varga Jánossal Alsó-Józsa Iskola-u.

Egy srófos nagy káposztás hordó eladó olcsón Piac-utca 47. alatt.

Eladó három fiatal kövér sertés egyenkint is Csillag-utca 77.

Alkalmi vétel folytán levélpapír és levélkoriték czégnomással felette olcsó árban beszerezhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, Piacz utca 49.

Eladó olcsón egy könnyű szürke toható gyermek kocsi Piac-utca 47. szám alatt.

Egy ebédlő asztal és hat ebédlő szék eladó. Cim a kiadóban.

Megvételre keresek jókarban levő kézi kocsit készpénzért. Cim a kiadóban adandó le.

Egy kitiünően jövedelmező motorerőre berendezet ablakfagyár eladó, értekezhetni Farkas Mihályal Érmihályfalván.

Különcle.

Kozárforoda, gyermekkocsi raktár Kossuth-utca 25 Javításokat készítünk.

Kitiünő jó kosztot adok két ur részére izr. özvegy asszony, Arany János-utca 16. szám alatt.

Mindennemű fehér és tarka ruhák fodozását elvállalja tisztességes özvegy asszony. — Cim Kigyó-utca 5. szám alatt.

Wolsz Ferencz épület és mű-butor "asztalos" "József-kr.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsörendű kivitelben, mérsékelt árban.

Táncrendek gyönyörű szép kivitelben, meghívó és alkalmi kártyák dobnyomással és szinezett művészi kiállításban mérsékelt árban Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

Remek szép gyermek ruhák

Kötött kapisonok és Kabátka. — Szép lüszter kötények, fehérneműek é keztek

STARK SÁNDOR

csipke, szalag, fehérnemű üzletébe. Piac-u. 7. Vecsey-házban. Kérem a cégre figyelni.

Legolcsóbb, legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándék az Efeo porosz kőszentégla

100 darab ára házhoz szállítva 5 korona. Kapható egyedül

Gabányi Sándornál

Csapó-u. 28. sz. — Telefon 4-49.

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Ágytollat fertőtlenítve tisztít

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó-, vegytisztító-, ruhafestő R. T.

Széchenyi-u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.

Piacz-utca 22. (Glück Edénél.)

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék hölgyeknek

3-6 vagy 12 pár glace keztyü elegáns dobozban 4, 7 és 14 forint.

Manicür és fésü casseták bámulatos olcsó árban

Schön Sándor

keztyü-, kőszter- és orvosi műszertára

DEBRECZEN, Piacz-utca 26. sz. előtti barakk.

Nvomatott Hoffmann Kronovitz és könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.